

**Końcowa ocena gospodarki leśnej
za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Ośno Lubuskie
dokonana przez Dyrektora RDLP w Szczecinie**

W latach 2005 – 2014 Nadleśnictwo Ośno Lubuskie prowadziło gospodarkę w oparciu o Plan Urządzenia Lasu (PUL) - zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 6 sierpnia 2008 r., znak: DL-Ip-611-68/918/08, aneksowany (w części dotyczącej etatu miaszsościowego użytków głównych) decyzją z dnia 16 września 2014 r., znak: DLP-I-611-67/37761/14/LP.

W ocenianym okresie powierzchnia ogólna Nadleśnictwa zwiększyła się o ok. 155 ha i na dzień 31.12.2014 r. wynosi 18 755,88 ha. Wzrost powierzchni nastąpił głównie z uwagi na przejęcie gruntów na podstawie art. 74 ustawy o lasach.

Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w poprzednim PUL sprzyjały prowadzeniu racjonalnej gospodarki w nadleśnictwie. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji i użytkowania rębego w wysokości podanej w referacie Nadleśniczego, wynikało przede wszystkim z potrzeb hodowlano-ochronnych, a także z dbałości o stan sanitarny lasu i stosowania się do ograniczeń związanych z wielkością etatu użytków głównych.

Łącznie zadania z zakresu użytkowania lasu w wymiarze miaszsościowym, zatwierdzone przez Ministra Środowiska, zrealizowano w 100%. Z czego etat użytkowania rębego w 97% (w tym cięcia przygodne to ok. 3%), a użytkowania przedrębego w 103% (w tym cięcia przygodne to ok. 19%). Główne przyczyny niepełnej realizacji etatu miaszsościowego w użytkowaniu rębnym to: zmniejszenie intensywności cięć ze względu na nieustabilizowane młode pokolenie oraz konieczność wykonania zrębów zupełnych w drzewostanach młodszych klas wieku, dotkniętych w 2014 r. klęską gradobicia. Użytkowanie rębne w rozmiarze powierzchniowym wykonano na poziomie 100%. Etat powierzchniowy użytków przedrębnych zrealizowano w 103%.

Zadania z zakresu pielęgnowania lasu zrealizowano łącznie w 111% (na planowane 15 826 ha wykonano 17 594 ha). W aktualnej ocenie stopnia wypielęgnowania drzewostanów, dokonanej przez Wykonawcę prac urządzeniowych nie stwierdza się drzewostanów zaniedbanych pielęgnacyjnie.

Plan odnowień zrębów i halizn wykonano w 82%, odnowień przy rębniach złożonych w 89%, dolesień luk w 419%, podsadzeń w 103%, wprowadzania podszytów w 40%. Niezrealizowanie planu odnowień zrębów ma ścisły związek z przelegiwaniem zrębów w ostatnim roku PUL. Niepełne wykonanie odnowień po rębniach złożonych związane jest z niewykonaniem powierzchniowym tych rębni, wynikającym z kolei z niezadowalającego stanu młodego pokolenia. Z uwagi na notowany spadek udziału dębu w porównaniu do stanu z 2005 r. wskazane jest ostrożniejsze podchodzenie do wprowadzania tego gatunku w uprawach na słabszych siedliskach. Przekroczenie planu dolesienia luk zaistniało z uwagi na konieczność odnawiania luk powstałych na skutek działania wiatrów huraganowych. Niezrealizowanie zadań w kategorii wprowadzania podszytów podyktowane było odpowiednio trudnościami z jego wprowadzaniem w określonych warunkach siedliskowych i presją jeleniowatych.

Wykonanie planu poprawek i uzupełnień na poziomie 179% spowodowane było szkodami wywołanymi suszami w latach 2007-2009. Udział upraw i młodników na pow. otwartych zgodnych ze składem pożądanym (100%) - świadczy o wysokim poziomie prowadzonej gospodarki leśnej. Dodatkowo należy także ocenić wzrost o 679 ha powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia (KO).

Do stanu sanitarnego lasów uwag nie wniesiono. Szkody istotne, powodowane przez zwierzynę (głównie jeleniowate) występują średniorocznie na powierzchni ok. 40 ha. Ze strony szkodliwych owadów problemem były szkody w uprawach, powodowane przez pędraka sosny (powierzchnia uporczywego występowania pędraczysk - 45 ha). Ponadto notowano zagrożenia ze strony foliofagów sosny. W związku z czym na pow. 13 527 ha uznano obszar ognisk gradacyjnych pierwotnych szkodników sosny: brudnicy mniszki, boreczników i barczatki sosnowki (w latach 2013-2014 konieczne było przeprowadzenie chemicznej regulacji populacji barczatki sosnowki na łącznej pow. ok 4 tys. ha). Z czynników abiotycznych największe znaczenie miały huragany w latach 2007 i 2011. oraz gradobicie w 2014 r. Łączna powierzchnia wpływu gradobicia na drzewostany wyniosła blisko 2 500 ha, a pozyskana masa drewna pochodzącego z cięć pokłeskowych wyniosła 60 800 m³. Łącznie pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów, w minionym dziesięcioleciu wyniosło około 190 tys. m³.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany (WŁPH) na lata 2007 - 2017 r. Obecne stany zwierzyny (jeleni i dzik) są nieco wyższe od stanów określonych w WŁP, jednak ich poziom nie ma istotnego wpływu na zagrożenia dla upraw i młodników. Należy dążyć do pełnego wykonywania planów pozyskania jeleni, saren i dzików (obecnie średni wskaźnik realizacji wynosi odpowiednio 90%, 92% ,78%).

Nadleśnictwo Ośno Lubuskie zaliczone zostało do II kategorii zagrożenia pożarowego. Analizując przyczyny powstałych pożarów lasu, należy stwierdzić, że blisko 80% pożarów związane było z działalnością człowieka. Prowadzone przez nadleśnictwo działania profilaktyczne, z zakresu ochrony przeciwpożarowej wpływają na ograniczanie występujących pożarów.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Ośno Lubuskie należy stwierdzić, iż realizacja zadań wynikających z zatwierdzonego PUL przebiegała zgodnie z założeniami tego planu. Realizowano działania zmierzające do zachowania trwałości i zabezpieczenia stanu sanitarnego lasu. Przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie wzrósł o 5 lat i wynosi 55 lat. Przeciętna zasobność wzrosła o 17 m³/ha i wynosi obecnie 252 m³/ha.

Gospodarkę przeszłą Nadleśnictwa Ośno Lubuskie jak i wykonanie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody oceniam jako prawidłowe. W najbliższym okresie konieczne jest utrzymanie wysokiego poziomu racjonalnej gospodarki z uwzględnieniem rozwiązań oraz założeń wynikających z doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Należy stwierdzić, iż zadania planowe zrealizowane w minionym dziesięcioleciu nie naruszają postanowień zawartych w ustawie o lasach.